

Status
B-Geheim

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
8 september 2020

Eindtermijn
8 september 2020

Onderwerp

Letter of Support NWO subsidieaanvraag Aquaconnect

Advies

1. In te stemmen met de door Wageningen Universiteit/Milieutechnologie bij NWO in te dienen subsidieaanvraag van maximaal € 4.000.000,- voor het projectvoorstel Aquaconnect op grond van de NWO Subsidieregeling 2017, call for proposals perspectief, 2019/2020.
2. Vast te stellen de Letter of Support ten behoeve van de subsidieaanvraag waarmee het voornemen wordt bekend gemaakt om aan Wageningen Universiteit/Milieutechnologie een incidentele subsidie te verstrekken van max. € 75.000,- onder voorbehoud van instemming door provinciale staten en goedkeuring van het projectvoorstel Aquaconnect door NWO.
3. In de begroting 2021 rekening te houden met de lasten voortvloeiende uit de onder advies 2 voorgenomen incidentele subsidie voor deelname aan Aquaconnect ten bedrage van maximaal € 75.000,-.
4. Geheimhouding op te leggen op het onder advies 1 door Wageningen Universiteit/Milieutechnologie in te dienen projectvoorstel Aquaconnect op grond van artikel 55, tweede lid, van de Provinciewet en artikel 10, tweede lid, onder b, van de Wet openbaarheid van bestuur.
5. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de subsidieaanvraag Aquaconnect.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

1. Letter of Support subsidieaanvraag projectvoorstel Aquaconnect.
2. Projectvoorstel Aquaconnect (geheim).

1 Toelichting voor het College

De provincie is betrokken bij diverse (onderzoeks)trajecten op het gebied van het ontwikkelen van een duurzame, klimaatbestendige zoet-, giet- en drinkwatervoorziening. De provincie opereert hierbij in brede consortia met andere overheden, brancheorganisaties, (drinkwater)bedrijven en kennisinstellingen. De vraag naar een duurzamer en klimaatbestendiger zoetwatervoorziening is door de afgelopen droge jaren hoog op de politieke en maatschappelijke agenda gekomen.

Op basis van verschillende lopende onderzoekslijnen, en gegeven de maatschappelijke urgentie, heeft een breed consortium van (universitaire)kennisinstellingen, te weten WUR, TUD, TUE, UvA, VUA, UU, UT, Hogeschool Zeeland, Deltares en KWR het initiatief genomen om een subsidieaanvraag voor het projectvoorstel Aquaconnect in te dienen bij de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek(NWO), domein Toegepaste en Technische Wetenschappen, financieringsinstrument Perspectief. De bij NWO door het consortium aan te vragen subsidie bedraagt € 4.000.000,-.

Het programma Perspectief eist dat naast kennisinstellingen ook vertegenwoordigers van de gehele valorisatie- en innovatieketen deelnemen aan het project, de zogenaamde gebruikers. Minimaal één van de gebruikers treedt op als hoofdaanvrager van de subsidie. In het geval van Aquaconnect wordt deze rol ingevuld door het drinkwaterbedrijf Oasen en de provincie Zeeland. Naast deze twee gebruikers heeft een zeer groot aantal partijen aangegeven de projectaanvraag te willen ondersteunen en als gebruiker deel te nemen aan het project.

Begin 2020 zijn de eerste verkennende gesprekken op ambtelijk niveau gevoerd of er bij de provincie Zuid-Holland belangstelling was om de projectaanvraag te ondersteunen en deel te nemen aan het project. Mede door de coronacrisis heeft de uitwerking in een definitief projectvoorstel meer tijd in beslag genomen dan gepland.

Opbouw projectvoorstel Aquaconnect

De in het (concept)projectvoorstel opgenomen onderzoeksthema's betreffen:

- Verbetering grondwatermodellen in relatie tot de vraagstukken van opslag van zoet water (kwantitatief en kwalitatief).
- Verbetering inzichten risico's hergebruik effluent voor bodem- en grondwater, ontwikkeling risicobeheermodellen. Dit mede in relatie tot de EU-verordening 2020/741 van 25 mei 2020, inzake minimumeisen voor hergebruik van water welke met ingang van 26 juni 2023 van toepassing is.
- Ontwikkeling nieuwe zuiveringstechnologieën om problemen met specifieke stoffen te kunnen aanpakken.
- Ontwikkeling nieuwe methoden van governance om nieuwe waterstromen, zoals gebruik effluent, opslag zoet water in de ondergrond, te integreren in het regionale watermanagement.
- Decision-support tools ter ondersteuning besluitvorming over nieuwe regionale watersystemen.

De in het projectvoorstel opgenomen (fundamentele) onderzoeksvragen worden verbonden aan vier regionale cases:

- Zeeland/Zeeuws-Vlaanderen: gebruik van brak grondwater, (her)gebruik effluent en opslag zoet water in de ondergrond, gebruik van digitale technieken en tools ter ontwerp van regionale/lokale watersystemen.
- Metropoolregio Amsterdam: hergebruik effluent t.b.v. industriewater, opslag in de duinen, en/of benutting in het oppervlaktewatersysteem.
- Hogere zandgronden: herontwerp watersysteem, waardoor water beter wordt vastgehouden, behandeling en benutting van (gezuiverd) effluent als onderdeel van het regionale watersysteem.
- Zuid-Holland: verdiepende vragen uit COASTAR-project (effecten brijnlozingen bij brakwaterwinning, effecten opslag zoet water in de ondergrond), hergebruik effluent, industriewatervoorziening Rotterdamse haven (incl. voorziening toekomstige watervraag voor waterstofproductie).

Daarnaast wordt ook gewerkt aan internationale valorisatie, bijvoorbeeld in Chili (bestaand project vanuit COASTAR), India en China.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 75.000,00
Programma	: Programma 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

De subsidieaanvraag doorloopt een besluitvormingsprocedure bij NWO, waarbij een besluit over toekenning in voorjaar 2021 zal plaatsvinden. De door Wageningen Universiteit aan te vragen subsidie zal worden bekostigd uit de in de begroting 2021 op te nemen middelen voor zoet water, grondwater.

Juridisch kader

De projectaanvraag wordt ingediend door een consortium van kennisinstellingen en gebruikers. De gebruikers zijn op grond van de NWO/ TTW subsidieregeling perspectief verplicht om hun onvoorwaardelijke commitment kenbaar te maken door middel van de Letter of Support.

In de Letter of Support moeten gebruikers tevens aangeven welke financiële en personele steun zij aan het project verlenen. Dit zou voor gedeputeerde staten een concrete toezegging tot de financiële bijdrage van € 75.000,- inhouden hetgeen moeten worden gezien als een besluit tot subsidieverlening, terwijl gedeputeerde staten daar niet bevoegd toe zijn op grond van de Algemene subsidie verordening. Immers, voor het verstrekken van een incidentele subsidie van meer dan € 50.000,- is ook besluitvorming door provinciale staten nodig.

In overleg met Wageningen Universiteit en NWO zal de procedure voor het verlenen van een incidentele subsidie, inclusief de benodigde besluitvorming door provinciale staten, in oktober worden gestart. De subsidie zal dan worden verleend onder voorbehoud van goedkeuring van het projectvoorstel door NWO.

De bij de regeling perspectief behorende brochure verplicht de Letter of Support op te stellen in de Engelse taal.

Geheimhouding wordt opgelegd op de bijlage Projectvoorstel Aquaconnect van Wageningen Universiteit/Milieutechnologie op grond van artikel 55, tweede lid, van de Provinciewet en artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wet openbaarheid van bestuur.

Bij NWO in te dienen projectvoorstellen worden niet gepubliceerd, ook niet na toekenning van de subsidie. Publicatie en daarmee openbaarmaking door de provincie van het door Wageningen Universiteit i.s.m. andere kennisinstellingen opgestelde projectvoorstel schaadt de belangen van de indienende kennisinstellingen. Er zijn immers andere partijen die ook aanvragen indienen waarmee moet worden geconcurrereerd. Resultaten van de uit te voeren onderzoeken zijn wel vrij toegankelijk (zie onder 5 communicatiestrategie).

2 Voorafgaande besluitvorming

GS zijn op 15 mei 2018 de Intentieverklaring COASTAR aangegaan, waarin ambities zijn geformuleerd ten aanzien van kennisontwikkeling gericht op een duurzaam en klimaatbestendig zoetwaterbeheer. Op 12 mei 2020 hebben GS het voornemen tot het aangaan van een bestuurlijk convenant "Collectieve zuivering AWZI Nieuwe Waterweg", waarin hergebruik van effluent als ambitie is opgenomen.

3 Proces

NWO kent een gefaseerde procedure voor toekenning van subsidies, in dit geval op basis van het programma Perspectief, onderdeel van het NWO-domein Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW).

- Fase 1 betreft het aanmelden van een programma-idee.
- Fase 2 betreft het indienen van een globaal programma-ontwerp.
- Fase 3 betreft het indienen van een uitgewerkt projectvoorstel, incl. begroting, co-financiering en commitment door betrokken partijen.

Het project Aquaconnect bevindt zich thans in fase 3, de deadline voor het indienen van het projectvoorstel is 8 september 2020 (met uitstel tot uiterlijk 23 september voor een aangepaste versie). De vast te stellen Letter of Support zal worden toegevoegd aan de aangepaste versie, waarmee wordt voldaan aan de door NWO gestelde termijnen.

Na de indiening van het definitieve projectvoorstel volgt een beoordelingsprocedure, waarbij externe referenten in opdracht van NWO het projectvoorstel beoordelen op wetenschappelijke kwaliteit en maatschappelijke relevantie. In januari 2021 volgen gesprekken tussen de referenten en het consortium, in maart/april 2021 volgt besluitvorming over wel/niet toekenning van de subsidie door NWO. Uitgaande van positieve besluitvorming en subsidietoekenning door NWO zullen de indienende kennisinstellingen en de gebruikers een overeenkomst aangaan waarin de onderlinge rechten en plichten worden vastgelegd. Besluitvorming in GS is voorzien rond mei/juni 2021.

4 Participatie

De NWO-regeling Perspectief vereist naast de indiende kennisinstellingen deelname van gebruikers aan het uit te voeren project. Dit om toepassing van de te ontwikkelen kennis te faciliteren. De provincie treedt in dit project dus op als gebruiker, en zal door deelname aan de gebruikerscommissie mede sturing geven aan de nader in te vullen vraagarticulatie op basis van het ingediende proposal. Naast de provincie nemen ook de “Zuid-Hollandse” drinkwaterbedrijven, Glastuinbouw Nederland en het havenbedrijf deel aan het consortium. Bestaande netwerkpartners uit lopende projecten zullen, indien zij niet deelnemen aan deze aanvraag, betrokken worden bij de uitwerking.

5 Communicatiestrategie

Over het project zal in samenspraak met de partners in het project worden gecommuniceerd, nadat de subsidieaanvraag door NWO is beoordeeld. Gedurende de uitvoering van het project zal regelmatig worden gecommuniceerd over de resultaten. De wetenschappelijke resultaten van het onderzoek worden op grond van de in de regeling Perspectief opgenomen criteria vrij toegankelijk (open access) gepubliceerd.